

Mottagare
Tekniska nämnden

Information om förpackningsinsamlingen

Förslag till beslut

Tekniska nämnden är härmed informerad om pågående arbetet med övertagande av förpackningsinsamlingen i Region Gotlands regi.

1. Pågående upphandlingar.
 - a. Insamling av förpackningsavfall på återvinningsstationer.
 - b. Städning och skötsel av återvinningsstationer
2. Inrapporteringsfunktion för besökare på återvinningsstationer
3. Skyltning på återvinningsstationer
4. Hur köp/hyra av containrar på befintliga återvinningsstationer kommer hanteras.
5. Rapport om olika insamlingssystem för fastighetsnära insamling, ett underlag till beslut för val av insamlingssystem.

Sammanfattning

Region Gotland är skyldig att ta över samtliga 36 insamlingsstationer för förpackningar, s.k. återvinningsstationer (ÅVS) från och med 1:e januari 2024, enligt avfallsförordning (2020:614). Avfallsavdelningen informerar härmed nämnden om det pågående arbetet med övertagandet av ÅVS på Gotland och hur det fortskrider.

Ärendebeskrivning

I samband med övertagandet av samtliga ÅVS sker två parallella upphandlingar. Den första upphandlingen avser insamling av avfall från ÅVS samt omlastningsplats. Den andra upphandlingen avser städning och skötsel av samtliga ÅVS på Gotland. Den senare upphandlingen genomförs i samarbete med Förvaltningen Utbildning och Arbetsliv (UAF) i syfte att skapa en upphandling för att få personer som står utanför arbetslivet att erbjudas en sysselsättning och även chans till fortsatt arbete. Det är första gången ett sådant upplägg i en upphandling görs på Region Gotland och vår förhoppning är att den erfarenhet som kommer ut från denna upphandling kan ligga till grund för fler med detta upplägg.

När en container på en ÅVS blir full eller när det är nedskräpat och det är utanför ordinarie schema ska besökaren erbjudas möjlighet att rapportera in dessa avvikelser. För detta arbetar avfallsavdelningen i samarbete med kundtjänst på Teknikförvaltningen med att anpassa det redan använda

programmet Infrakontroll, som används av bland annat park och trafikavdelningen för nedskräpning och inrapportering av skador på väg och trottoarer med mera. Samtliga ÅVS kommer förses med ett unikt ID-nummer samt en så kallad QR kod för att underlätta för besökaren att rapportera in i Infrakontroll.

För att skapa en enhetlig skyltning som alla på ön, även sommargäster, ska känna igen sig på kommer det nationella skyltsystemet som är en anpassning av en EU-standard att användas. Detta medför att alla containrar med mera ska skyltas om och att det även ska framgå tydligt att det är i Region Gotlands regi som ÅVS:na sköts av.

Avfallsavdelningen har fått pris på att köpa ut de specialcontainrar som används på ÅVS, speciellt anpassade för säkerhet för barn. Avfallsavdelningen har även erbjudits möjligheten att hyra dessa. Avfallsavdelningen utreder vilket som är mest fördelaktigt för verksamheten. Upphandlingen kommer ske genom så kallat övertagande av huvudverksamhet. Viktigt att notera att i samband med att insamlingsansvaret för fastighetsnära insamling (FNI) ska införas av Region Gotland 1:e januari 2026 bedöms även antalet ÅVS att minskas ned.

Val av system för FNI är komplicerat, därför har avfallsavdelningen upphandlat en konsult som utreder bland annat kostanden, för och nackdelar med de olika insamlingssystemen samt jämförelser med andra kommuner samt erfarenheter på utsorteringsgrad i de olika insamlingssystemen. Även utökad omlastningsstation ingår i denna utredning. Än så länge har konsulten konstaterat att Region Gotland inte fullt ut kommer kompenseras för de investeringar som måste införas på grund av övertagandet. Detta finns med i investeringar som återfinns i den strategiska planen som lämnats till nämnden. Beslut om insamlingssystem ska tas av den tekniska nämnden när underlaget är färdigställt.

Bedömning

Teknikförvaltningen godkänner erlagd information.

Barn- och genusperspektiv – Generationsmålet, en hållbar framtid för nästa generation.

Landsbygdsperspektiv – gäller hela Gotland och det ska vara samma förutsättningar vart man än bor på ön.

Ekonomisk konsekvensanalys – För att klargöra vilka kostnader kommunerna har, eller kan förväntas komma att ha, för insamling av förpackningsavfall och vilken ersättning respektive kommun ska erhålla från producenterna har Avfall Sverige och Svenskt producentansvar låtit ta fram ett förslag till ersättningsmodell, som nu har legat till grund för den modell som Naturvårdsverket i föreskrifter beslutat om för att beräkna vilken ersättning kommunerna ska få för att uppnå kostnadstäckning. En aktuell

kostnadsberäkning för förpackningsinsamlingen Region Gotland ska senast vara klart och skickas in till Naturvårdsverket den 30 september 2023.

Beslutsunderlag

TN 2023/2117 Övertagande av återvinningsstationer från FTI
TN 2023/1927 Städning/Tömning av insamlingsplatser- Social upphandling
TN 2023/1030 Utredning metodval FNI förpackningsavfall Gotland
TKF Tjänsteskrivelse 2023-08-17

Teknikförvaltningen

Patric Ramberg
Teknisk direktör